

Briselē, 2023. gada 20. februārī
(OR. en)

6573/23

CONOP 12
CFSP/PESC 296

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Padomes secinājumi par Ķīmisko ieroču konvencijas 5. pārskatīšanas konferenci

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par ķīmisko atbrūošanas un ķīmisko ieroču neizplatīšanu, lai noteiktu ES nostāju, gatavojoties Konvencijas par ķīmisko ieroču izstrādes, izgatavošanas, uzkrāšanas un pielietošanas aizliegumu un ķīmisko ieroču iznīcināšanu Pušu konferences piektajai īpašajai sesijai nolūkā pārskatīt Ķīmisko ieroču konvencijas darbību, kura notiks 2023. gada 15.–19. maijā Hāgā, minētos secinājumus Padome apstiprinājusi 2023. gada 20. februārī.

**Padomes secinājumi par ķīmisko atbruņošanos un ķīmisko ieroču neizplatīšanu, gatavojoties
Konvencijas par ķīmisko ieroču izstrādes, izgatavošanas, uzkrāšanas un pielietošanas
aizliegumu un ķīmisko ieroču iznīcināšanu Pušu konferences piektajai īpašajai sesijai nolūkā
pārskatīt Ķīmisko ieroču konvencijas darbību
(Hāga, 2023. gada 15.–19. maijs)**

1. Eiropas Savienība vienoti atbalsta ķīmisko ieroču pilnīgu aizliegumu un iznīcināšanu, kā arī cīņu pret ķīmisko ieroču izmantošanas nesodāmību. Padome ir stingri pārliecināta, ka ķīmisko ieroču izmantošana, tostarp jebkādu toksisku ķīmikāliju izmantošana par ieročiem, neatkarīgi no tā, vai to veic valsts vai nevalstisks aktors, jebkur un jebkādos apstākļos ir nepieņemama un tā ir stingri jānosoda. Tas ir starptautisko tiesību pārkāpums un var būt kara noziegums vai noziegums pret cilvēci. Nesodāmība nav pieļaujama, un tie, kas ir atbildīgi par šādu šausmīgu rīcību, ir jāsauc – un tie tiks saukti – pie atbildības, tāpēc Eiropas Savienība un tās dalībvalstis ir nelokāmas savā apņēmībā īstenot savu apņemšanos šajā jomā, jo īpaši, izmantojot partnerību cīņā pret ķīmisko ieroču izmantošanas nesodāmību.
2. Eiropas Savienība atzinīgi vērtē Izmeklēšanas un identificēšanas grupas (IIT) trešā ziņojuma iesniegšanu Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas (OPCW) Izpildpadomei un Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretāram 2023. gada 27. janvārī. Ziņojumā secināts, ka ir pamatots iemesls uzskatīt, ka 2018. gada 7. aprīlī Dumā (*Douma*), Sīrijas Arābu Republikā, Sīrijas Arābu gaisa spēki militārā uzbrukumā izmantoja hloru, nogalinot 43 personas un radot sekas vēl vairākiem desmitiem personu.
3. Eiropas Savienība stingri nosoda to, ka Sīrijas Arābu gaisa spēki izmanto ķīmiskos ieročus, kā secināts ziņojumā. Mēs pilnībā atbalstām ziņojumu konstatējumus, kas vēl vairāk apstiprina to, ka Sīrijas Arābu Republika sistemātiski nepilda savas saistības saskaņā ar Ķīmisko ieroču konvenciju (CWC) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūciju 2118 (2013). Izmeklēšanas un identifikācijas grupas profesionālie ziņojumi ir svarīgs ieguldījums centienos izbeigt ķīmisko ieroču izmantošanas nesodāmību.

4. Padome uzskata, ka Konvencija par ķīmisko ieroču izstrādes, izgatavošanas, uzkrāšanas un pielietošanas aizliegumu un ķīmisko ieroču iznīcināšanu, kas stājās spēkā 1997. gada 29. aprīlī, ir būtisks atbrūošanās un ieroču neizplatīšanas instruments, kura integritāte un stingra piemērošana ir jāgarantē pilnībā, lai nodrošinātu starptautisko mieru un drošību. Šajā sakarā Padome ir pārliecināta, ka Konvencija savos 25 pastāvēšanas gados ir ievērojami stiprinājusi noteikumus balstītu starptautisko kārtību, izveidojot pret ķīmisko ieroču izmantošanu vērstu globālu normu, kā arī stiprinot starptautisko sadarbību, lai visā pasaulē izskaustu un novērstu ķīmisko ieroču atkārtotu nonākšanu aprītē.
5. Padome atzinīgi vērtē būtisko progresu, kas panākts deklarēto ķīmisko ieroču krājumu iznīcināšanā. Uz 2022. gada 31. oktobri 99,4 % no pasaulē deklarētajiem ķīmisko ieroču krājumiem bija pārbaudāmi iznīcināti, savukārt vienīgā atlikusī valsts, kuras rīcībā ir ķīmiskie ieroči, ir ceļā uz to, lai līdz 2023. gada 30. septembrim pabeigtu atlikušo krājumu iznīcināšanu.
6. *CWC* ir viens no starptautiskajiem atbrūošanās un ieroču neizplatīšanas režīmiem ar vislielāko dalībnieku skaitu. Mērķim arī turpmāk jābūt globālam aptvērūmam, un tādēļ valstis, kas nav *CWC* puses, būtu jāturpina mudināt pievienoties konvencijai. Mēs stingri turpināsim savus centienus, līdz konvencija būs pilnībā universāla un visi pasaules iedzīvotāji dzīvos konvencijas aizsardzībā.
7. Padome uzskata, ka ir ļoti satraucoši, ka starptautiskā sabiedrība joprojām saskaras ar ķīmisko ieroču izmantošanu. Padome ir stingri nosodījusi ķīmisko ieroču pierādītu izmantošanu Sīrijā vairākas reizes kopš 2013. gada, Apvienotajā Karalistē 2018. gadā un Krievijā 2020. gadā. Ķīmiskie ieroči ir izmantoti arī Irākā un Malaizijā. Reaģējot uz ķīmisko ieroču atkārtotu izmantošanu, Padome 2018. gada 15. oktobrī pieņēma lēmumu, ar ko izveido režīmu ierobežojošiem pasākumiem pret ķīmisko ieroču izplatīšanu un izmantošanu. Padome ir arī noteikusi sankcijas saistībā ar savu globālo cilvēktiesību sankciju režīmu, kas tika izveidots 2020. gada 7. decembrī. Padome ir gatava apsvērt iespēju vajadzības gadījumā veikt turpmākus pasākumus un turpinās darbu pie tā, lai panāktu pilnīgu to atbildību, kas ir atbildīgi par šiem šaušalīgajiem noziegumiem.

8. Padome uzsver stingro pārlicību, ka starptautiskās sabiedrības pienākums ir identificēt un saukt pie atbildības jebkura ar ķīmiskajiem ieročiem izdarīta uzbrukuma izdarītājus. Šajā sakarā Padome stingri atbalsta to, ka tiek turpināts īstenot lēmumu, kas pieņemts Pušu konferences ceturtajā īpašajā sesijā 2018. gada 27. jūnijā un kā rezultātā tika izveidots neatkarīgs noskaidrošanas mehānisms – *OPCW* Izmeklēšanas un identificēšanas grupa (*IIT*).
9. Padome atkārtoti apstiprina atbalstu *CWC* pilnīgai īstenošanai un atgādina Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas būtisko nozīmi konvencijā noteikto mērķu sasniegšanā. Lai turpinātu savu svarīgo darbu, *OPCW* ir vajadzīga prognozējama un stabila finanšu bāze. Eiropas Savienība aicina visas valstis, kas ir *CWC* puses, pilnībā un laikus veikt sev noteiktās iemaksas. Šajā sakarā Padome atgādina, ka ES ir lielākā brīvprātīgā finansējuma devēja *OPCW*, proti, ar projektiem, ko finansē no ES budžeta un no atsevišķu ES dalībvalstu valsts budžeta. Ar šiem projektiem *inter alia* tiek atbalstīta spēju veidošana, *OPCW* kiberdrošība un informācijas aizsardzība, kā arī satelītattēlu nodrošināšana *OPCW* darbībām.
10. Padome atkārtoti apliecina pilnīgu uzticēšanos *OPCW* Tehniskajam sekretariātam, tā profesionalitātei, neatkarībai, objektivitātei un vispāratzītām tehniskajām zināšanām. ES arvien ir nelokāma, aizstāvēt organizāciju pret tīšiem un nepamatotiem uzbrukumiem tās integritātei un uzticamībai. Šajā sakarā Padome uzsver *OPCW* un Apvienoto Nāciju Organizācijas darba papildināmību un atzinīgi vērtē regulāru informācijas apmaiņu par *OPCW* darbībām un izmeklēšanām ar Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāru un ANO Drošības padomi.
11. To, ka Sīrijas režīms neievēro savas starptautiskās saistības saskaņā ar konvenciju, apliecina visaptverošs un rūpīgs darbs un izmeklēšanas, ko veic *OPCW* un ANO kopīgais izmeklēšanas mehānisms (*JIM*), *OPCW* deklarācijas izvērtēšanas grupa (*DAT*), faktu vākšanas misija (*FFM*) un *IIT*.

12. Ķīmisko ieroču konvencijas Pušu 25. konferencē pieņemtais lēmums, ar ko aptur Sīrijas Arābu Republikas balsstiesības un privilēģijas, ir spēcīgs vēstījums, ar kuru atbalsta konvencijas integritāti, vēršas pret ķīmisko ieroču izmantošanas nesodāmību un atbalsta starptautisko tiesību, tostarp starptautisko humanitāro tiesību, aizsardzību. Tā ir atbilstīga konferences reakcija uz to, ka Sīrijas režīms nepārprotami pārkāpj konvenciju un tās pamatprincipus. Lai atjaunotu savas balsstiesības un citas privilēģijas, Sīrijas režīmam ir jāatrisina visi neatrisinātie jautājumi, jādeklarē savas ķīmisko ieroču programmas pilns apjoms un jāatsāk pilnībā ievērot konvenciju.
13. Padome uzteic *OPCW* Tehniskā sekretariāta darbu visos Sīrijas ķīmisko ieroču programmas aspektos un atzinīgi vērtē tā pastāvīgos centienus iesaistīties ar Sīrijas Arābu Republiku, tostarp ministru līmenī. Padome mudina Sīrijas režīmu rīkoties konstruktīvi, jo nav citas alternatīvas kā pilnīga un efektīva Sīrijas Arābu Republikas sadarbība ar *OPCW* saskaņā ar konvenciju un Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūciju 2118. Gandrīz desmit gadus pēc Sīrijas Arābu Republikas sākotnējās deklarācijas to joprojām nevar uzskatīt par precīzu un pilnīgu un joprojām nav atbildēts uz daudziem svarīgiem jautājumiem par Sīrijas ķīmisko ieroču programmu.
14. Eiropas Savienība jau ir noteikusi ierobežojošus pasākumus 36 Sīrijas augstākā līmeņa amatpersonām, zinātniekiem un uzņēmējiem, kā arī trim vienībām saistībā ar to lomu ķīmisko ieroču izstrādē un izmantošanā. 2022. gada 14. novembrī Padome nolēma noteikt papildu ierobežojošus pasākumus pret diviem uzņēmējiem un viņu uzņēmumu, kas Sīrijas pētniecības centram (*Syrian Studies and Research Centre, SSRC*) piegādā materiālus, kurus izmanto ķīmisko ieroču nogādes sistēmu ražošanā. Eiropas Savienība ir gatava apsvērt iespēju vajadzības gadījumā ieviest turpmākus pasākumus.
15. Padome atkārtoti pauž nopietnas bažas par to, ka Krievijas Federācija nav reaģējusi uz starptautiskiem aicinājumiem veikt rūpīgu un pārredzamu Krievijas opozīcijas pārstāvja Alekseja Navaļņija (*Alexei Navalny*) slepkavības mēģinājuma izmeklēšanu. To, ka Navaļņija kungs 2020. gada augustā Krievijā tika saindēts ar "Novičok" grupas neiroparalītisku vielu (vielu, ko izstrādājusi Krievija), nešaubīgi ir apstiprinājušas sertificētas laboratorijas Vācijā, Francijā un Zviedrijā, kā arī *OPCW*.

Padome šo saindēšanu ir nosodījusi visstingrākajā veidā un piemērojusi sankcijas sešām Krievijas valdības amatpersonām un valsts pētniecības institūtam, kas saistīts ar slepkavības mēģinājumu. Padome vēlreiz mudina Krievijas Federāciju sniegt atbildes pēc būtības uz jautājumiem, ko konvencijas IX panta 2. punkta ietvaros 2021. gada 5. oktobrī uzdevušas 45 valstis, kas ir *CWC* puses, un nekavējoties atklāt apstākļus, kādos notika Navaļņija kunga slepkavības mēģinājums.

16. Padome arī stingri nosoda nepamatoto, neprovocēto un nelikumīgo Krievijas agresijas karu pret Ukrainu. Kā daļu no šādas agresijas pret Ukrainu Krievija veic dezinformācijas un valsts kontrolētas propagandas kampaņu, ar kuru izplata nepamatotus pret Ukrainu un citiem vērstus apgalvojumus saistībā ar ķīmiskajiem ieročiem, un vienlaikus, izmantojot tīšus uzbrukumus civilajiem rūpniecības objektiem, pakļauj Ukrainas iedzīvotājus toksisku ķīmikāliju iedarbības riskam. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis ir apņēmušās atbalstīt *OPCW* gadījumā, ja Ukraina lūgtu *OPCW* palīdzību sakarā ar ķīmisko incidentu vai iespējamu ķīmisko uzbrukumu. Šajā sakarā Eiropas Komisijai ir spējas ātri sniegt novērtējumus par ķīmiskajiem incidentiem Ukrainā, un tā ir gatava ātri reaģēt uz Ukrainas lūgumiem pēc palīdzības.
17. Ir vispāratzīts, ka Ukraina ir atbildīga Ķīmisko ieroču konvencijas dalībniece un pilnībā ievēro konvenciju. Ar šo Padome atgādina, ka Krievija – valsts, kas ir atbildīga par notiekošo karu un starptautisko tiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem Ukrainā, – jau agrāk ir izmantojusi ķīmiskos ieročus slepkavībās un slepkavības mēģinājumos. Saistībā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu ES ir pieņēmusi dažādas vēl nepieredzētas pret Krieviju vērstas sankciju paketes. 2022. gada 3. jūnijā sankciju saraksts tika grozīts, lai aizliegtu tādu ķīmikāliju eksportu uz Krieviju, kuras varētu ļaunprātīgi izmantot ķīmisko ieroču ražošanai.
18. Padome gaida Ķīmijas un tehnoloģiju centra ("*ChemTech* centrs") atvēršanu – tā ir *OPCW* jaunā pamatiniciatīva, kura apvieno modernākās laboratoriju un pārbaudes darbības ar starptautisku sadarbību un palīdzību.

Padome uzskata, ka *ChemTech* centram būs būtiska loma apmācībā un to svarīgāko speciālo zināšanu uzturēšanā, kas vajadzīgas *OPCW* pārbaudes uzdevumiem, starptautiskās sadarbības un palīdzības programmu uzlabošanā un jaunu zinātnes un tehnoloģiju izaicinājumu un iespēju risināšanā un ka būtu jānodrošina tā potenciāla pilnīga izmantošana. ES ir lepna par to, ka ir viena no lielākajiem līdzekļu devējiem *ChemTech* centra izveidei, pateicoties ES un ES dalībvalstu nozīmīgajiem brīvprātīgajiem ieguldījumiem.

19. Lai *OPCW* joprojām atbilstu savam uzdevumam, tai ir vajadzīgs pilnībā darbotiespējīgs Tehniskais sekretariāts, kam ir vajadzīgās zināšanas un zinātība. Šajā sakarā Padome uzsver, ka ir jāgroza *OPCW* amata termiņa ierobežojuma politika, lai elastīguma līmeni tuvinātu citām organizācijām atbrūošanās jomā, kuras nenodrošina karjeras iespējas. Padome arī atbalsta ģeogrāfiski daudzveidīgi pārstāvētu Sekretariātu un mudina Sekretariātu turpināt centienus šajā sakarā, pilnībā ievērojot konvencijas VIII pantu. Valstis, kas ir *CWC* puses, tiek arī mudinātas pastiprināt centienus izvirzīt kvalificētus kandidātus *OPCW* vakancēm.
20. Padome ir stingri pārliecināta, ka dzimumu līdztiesība un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana ir nepieciešama, lai īstenotu *OPCW* pilnvaras, un tai arī turpmāk vajadzētu būt neatņemamai daļai visās *OPCW* darba jomās un *CWC* īstenošanā. Plaša viedokļu dažādība ir būtiska lēmumu pieņemšanai un lai palīdzētu ar lielāku efektivitāti stāties pretī izaicinājumiem, ar kuriem *OPCW* saskaras. Mēs uzteicam ģenerāldirektoru un Tehnisko sekretariātu par līdz šim paveikto darbu un ceram uz turpmāku progresu virzībā uz dzimumu līdztiesību un attiecībā uz to, ka organizācija īsteno ANO DP Rezolūciju 1325 par sievietēm, mieru un drošību un tās turpmākās rezolūcijas. Padome atzīmē, ka ir vajadzīgas turpmākas darbības virzībā uz dzimumu līdztiesību, tostarp, ātri īstenojot dzimumu līdztiesības un daudzveidības revīzijas ieteikumus, stiprinot dzimumu jautājumu kontaktpunktu tīklu un uzlabojot dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu visās Tehniskā sekretariāta darba jomās.
21. Pušu konference divdesmit ceturtajā sesijā pieņēma lēmumus (C-24/DEC.4 un C-24/DEC.5 (2019. gada 27. novembris)), ar ko groza pielikuma par ķīmikālijām sarakstu Nr. 1, pievienojot trīs jaunas ķīmikāliju grupas, tostarp vielu, kas 2018. gadā tika izmantota Solsberijā, Apvienotajā Karalistē. Padome uzskata, ka ir būtiski, lai *CWC* arī turpmāk spētu reaģēt uz jauniem un iespējamiem apdraudējumiem, tostarp, šajā nolūkā vajadzības gadījumā regulāri atjauninot pielikumu par ķīmikālijām.

22. Padome atgādina, ka Pušu konference divdesmit sestajā sesijā pieņēma Lēmumu "Vienošanās par ķīmikāliju, kas iedarbojas uz centrālo nervu sistēmu (CNS), aerosolisku izmantošanu tiesībaizsardzības nolūkos" (CSP-26/Dec.10, 2021. gada 1. decembris). Padome atzīmē, ka ķīmikāliju, kas iedarbojas uz CNS, aerosoliska izmantošana tiek uzskatīta par neatbilstošu tiesībaizsardzības nolūkiem kā "nolūks, kas nav aizliegts" saskaņā ar konvenciju, un turklāt atzīmē, ka lēmums neattiecas uz ķīmikāliju, kas iedarbojas uz CNS, izmantošanu citiem nolūkiem, kas nav aizliegti saskaņā ar Konvenciju.
23. Padome uzskata, ka *OPCW* regulāra cieša iesaiste ar citām attiecīgām starptautiskām organizācijām, ķīmiskās rūpniecības, akadēmisko aprindu, jaunatnes un pilsoniskās sabiedrības, kā arī nevalstisko organizāciju pārstāvjiem palīdz *OPCW* darbā un konvencijas īstenošanā. Padome pauž bažas par to, ka pilsoniskās sabiedrības pārstāvju dalību *OPCW* sanāksmēs pastāvīgi apgrūtina neliels skaits valstu, kas ir *CWC* puses un kas iebilst pret šādu dalību, nesniedzot nekādu pamatojumu, un tā aicina izveidot skaidri definētu, taisnīgu un pārredzamu procedūru pilsoniskās sabiedrības pārstāvju dalībai nākotnē.
24. Padome atzinīgi novērtē to, ka 2022. gada 7. decembrī ANO Ģenerālā asambleja pieņēma Rezolūciju (A/RES/77/73) par *CWC* īstenošanu. Rezolūcija ir apliecinājums tam, ka ANO dalībvalstis atbalsta un atzinīgi novērtē darbu, ko veic *OPCW*, kura ir *CWC* īstenošanas struktūra.
25. Padome atkārtoti apstiprina savu apņemšanos stiprināt ķīmisko drošumu un drošību visā pasaulē. ES ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un nukleāro risku mazināšanas izcilības centru (*CoE*) iniciatīva ir svarīgs faktors, kas veicina daudzu *OPCW* dalībvalstu centienus uzlabot savas spējas pret *CBRN* apdraudējumiem. *CoE* iniciatīva darbojas vairākās jomās, kas papildina *OPCW* darbības, jo īpaši atklāšanu, novēršanu, gatavību, reaģēšanu, kā arī leģislatīvus un reglamentējošus pasākumus. Turklāt ES sniedz brīvprātīgu finansiālu ieguldījumu, lai atbalstītu ANO ģenerālsēkretāra mehānismu iespējamās ķīmisko un bioloģisko ieroču izmantošanas izmeklēšanai.

26. Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome 2004. gada 28. aprīlī vienbalsīgi pieņēma Rezolūciju 1540 (2004), kurā atkārtoti apliecināts, ka masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšana ir drauds starptautiskajam mieram un drošībai. Ķīmisko ieroču konvencijas īstenošana un Rezolūcijas 1540 (2004), kā arī vēlāko rezolūciju īstenošana savstarpēji cita citu pastiprina. Padome ļoti atzinīgi vērtē Rezolūcijas 1540 (2004) visaptverošā pārskatīšanas procesa rezultātus 2022. gadā, un tā centrālā nozīme, svarīgums un autoritāte tika atkārtoti apstiprināta ANO Drošības padomes Rezolūcijā 2663 (2022). Eiropas Savienībai kopš 2006. gada ir ilgtermiņa apņemšanās atbalstīt ANO DP Rezolūcijas 1540(2004) īstenošanu. Jaunākajā ES Padomes Lēmumā (KĀDP) 2017/809, kas pieņemts 2017. gada 11. maijā, ir paredzēta papildu palīdzība ieinteresētajām valstīm, lai palielinātu to valsts spējas īstenot ANO DP Rezolūciju 1540 (2004) un lai veicinātu lielāku sadarbību starp visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.
27. Padome uzsver, ka obligāti ir jānodrošina ES nepārtraukts politisks, diplomātisks un finansiāls atbalsts *CWC* īstenošanai, kā arī jānodrošina augsta līmeņa pārstāvība, pamanāmība un ES interešu efektīva aizsardzība ķīmisko ieroču jautājumos starptautiskos forumos un jo īpaši *OPCW*. Padome atgādina, ka ir būtiski, lai visi attiecīgie ES aktori, tostarp EĀDD, turpinātu aktīvu iesaisti un pārstāvību *OPCW*. Šajā nolūkā Padome gaida drīzu ES delegācijas izveidi starptautiskajās organizācijās, kas ir bāzētas Hāgā.

Eiropas Savienības nostāja saistībā ar Pušu konferences piekto īpašo sesiju nolūkā pārskatīt *CWC* darbību (Hāga, 2023. gada 15.–19. maijs)

28. Piektais pārskatīšanas konference būs iespēja apsvērt, kā stiprināt konvencijas īstenošanu, kura ir svarīgs starptautiskā ieroču neizplatīšanas un atbrūņošanās režīma instruments. Kopīga redzējuma panākšana par ķīmisko ieroču atkārtotas nonākšanas aprītē apkarošanu un globālās neizmantošanas normas aizsardzība ir visu valstu, kas ir *CWC* puses, kopīga atbildība.

29. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis ir aktīvi un konstruktīvi sniegušas ieguldījumu atklātā sastāva darba grupas (*OEWG*) darbā.

Saskaņotā *OEWG* darba programma ļauj visām delegācijām paust viedokli par progresu, kas panākts konvencijas īstenošanā, un dod delegācijām iespēju izklāstīt savas nākotnes ekspektācijas un prioritātes. Šajā sakarā Padome izsaka pateicību priekšsēdētājam – vēstniekam Lauri Kūsingam (*Lauri Kuusing*) no Igaunijas – par atklātu un iekļaujošu darba vadību ar mērķi panākt konsensu.

30. Padome sniegs konstruktīvu ieguldījumu piektajā pārskatīšanas konferencē 2023. gadā un centīsies panākt tās konsensa iznākumu, un vienlaikus tā centīsies panākt, lai pārskatīšanas konferences noslēguma dokumentā tiktu atspoguļoti šādi svarīgākie mērķi, ietverot tos plašākā kontekstā, kurā īpaši izcelta ieroču neizmantošanas norma, *CWC/OPCW* integritāte un atbildība:

- i. stiprināt *CWC*, balstoties uz progresu, kas panākts deklarēto ķīmisko ieroču krājumu iznīcināšanā un to atkārtotas nonākšanas aprītē novēršanā, *inter alia* uzlabojot un pielāgojot *CWC* pārbaudes sistēmu, uzlabojot īstenošanu valstīs, risinot jautājumu par ķīmisko drošību un drošumu, kā arī cenšoties panākt universālumu;
- ii. stiprināt *CWC*, nodrošinot efektīvu īstenošanu atbilstīgi mainīgajai globālajai drošības videi un globālās ķīmijas rūpniecības, kā arī zinātnes un tehnoloģiju attīstībai un uzsverot, ka piektajā pārskatīšanas konferencē būtu jānodrošina politisks atbalsts un plašas norādes darbam, kas jāveic laikposmā starp sanāksmēm, izstrādājot *OPCW* turpmākās prioritātes;
- iii. stiprināt *CWC*, uzlabojot pret ķīmisko ieroču izmantošanu vērsto globālo normu, vēršoties pret konvencijas pārkāpumiem, tostarp, veicot neatkarīgas izmeklēšanas un noskaidrošanas darbības;

- iv. uzturēt *OPCW* kā zināšanu centru par ķīmisko ieroču jautājumiem visplašākajā nozīmē un uzlabot *OPCW* noturību un aktuālas Tehniskā sekretariāta spējas, *inter alia* izmantojot darbā pieņemšanas un amatā paaugstināšanas politiku, kuras pamatā ir nopelni, vienlaikus nodrošinot ģeogrāfiskās pārstāvības daudzveidību, dzimumu līdzsvaru un amata termiņa ierobežojuma politikas uzlabošanu, kā arī pēc iespējas labāk izmantojot *ChemTech* centra piedāvātās iespējas;
- v. sniegt ieguldījumu *CWC* darbības pilnīgā pārskatīšanā, jo īpaši, ņemot vērā zinātnes un tehnoloģiju attīstību, tostarp ķīmijas un bioloģijas tuvināšanos, jaunas ražošanas tehnoloģijas, kā arī pārbaudes instrumentu un metodikas attīstību;
- vi. veicināt iepriekš minētos būtiskos jautājumus, *inter alia*:
 - a) **atbalstot** Ķīmisko ieroču konvenciju (*CWC*), kas ir svarīgs globālās neizplatīšanas un atbrūņošanās arhitektūras un noteikumos balstītas starptautiskās kārtības instruments;
 - b) **nosodot** ķīmisko ieroču izmantošanas gadījumus, kuri pēdējos gados notikuši Sīrijā, Irākā, Malaizijā, Apvienotajā Karalistē un Krievijā;
 - c) **uzsverot** pienākumu pieņemt valsts īstenošanas tiesību aktus, kas būtu pamats tam, ko, pievienojoties konvencijai, uzņēmušās valstis, kas ir *CWC* puses. Ar nožēlu jākonstatē, ka 25 gadus pēc konvencijas stāšanās spēkā 35 valstīm vēl ir jāpieņem sākotnējie īstenošanas pasākumi;
 - d) **mudinot** visas valstis, kas nav *CWC* puses, pievienoties konvencijai nolūkā panākt universālumu;
 - e) **paužot atzinību** *OPCW* ģenerāldirektora – vēstnieka *Fernando Arias* – īstenotajai vadībai un atkārtoti apliecinot Padomes pilnīgu uzticēšanos *OPCW* Tehniskajam sekretariātam, tā profesionalitātei, neatkarībai, objektivitātei un vispāratzītām tehniskajām zināšanām *CWC*, kā arī to uzdevumu, kurus uzticējušas valstis, kas nav *CWC* puses, īstenošanas jomā;
 - f) **aizstāvēt** *OPCW* Tehnisko sekretariātu pret nepamatotām apsūdzībām un uzbrukumiem tā integritātei un uzticamībai, kas tiek īstenoti ar mērķtiecīgām valsts atbalstītām dezinformācijas kampaņām;
 - g) **atzinīgi vērtējot** *OPCW* spēju reaģēt, tostarp, izmantojot faktu vākšanas misijas un *IIT* darbu, uz apgalvojumiem par ķīmisko ieroču izmantošanu Sīrijā;

- h) **paužot** bažas par joprojām pastāvošajām nepilnībām un neatbilstībām Sīrijas sākotnējā deklarācijā un atzīstot deklarācijas izvērtēšanas grupas darbu;
- i) **atgādinot** Padomes konsekvento un stingro atbalstu *CWC* īstenošanai, tostarp tās apjomīgo brīvprātīgo finansiālo ieguldījumu *OPCW* darbību atbalstam;
- j) **atgādinot**, ka ķīmisko ieroču atkārtotas nonākšanas aprītē apkarošana un globālas neizmantošanas normas aizsargāšana ir visu valstu, kas ir *CWC* puses, kopīga atbildība.

Par pārbaudēm

- k) **uzsverot** un uzturot konvencijas pārbaudes režīmu, ko, īstenojot pārbaudes darbības, veic *OPCW*, un kas ir būtisks konvencijas sekmīgai īstenošanai un saistībā ar normu, kas vērsta pret ķīmisko ieroču izmantošanu;
- l) **atzīstot**, ka, ņemot vērā pārmaiņas ķīmiskajā rūpniecībā un straujo zinātnes un tehnoloģiju attīstību, pārbaudes režīmam ir vajadzīga zināma pielāgošana, lai tas arī turpmāk būtu aktuāls;
- m) **uzlabojot** VI panta pārbaudes režīmu, ko panāk, inspekcijas procesus padarot efektīvākus un vienkāršākus un pašreizējām prasībām pielāgojot inspekcijām paredzētos atlases procesus, jo īpaši metodiku citu ķīmiskās ražošanas objektu (*OCPF*) atlasei inspicēšanas vajadzībām;
- n) **pasvītrojot**, cik svarīgi ir palielināt ķīmisko drošumu un drošību visā pasaulē, un **uzsverot** nepieciešamību aptvert visus ķīmiskās aprites cikla posmus, t. i., ne tikai ražošanu, bet arī transportēšanu, uzglabāšanu un likvidēšanu;
- o) **atbalstot** Sekretariāta spēju, rīku un metodiku, piemēram, ķīmiskās kriminālistikas, turpmāku attīstību, lai tas varētu izmeklēt apgalvojumus par ķīmisko ieroču izmantošanu.

Par spēju veidošanu un starptautisko palīdzību

- p) **uzsverot**, cik svarīgi ir turpināt atbalstīt spēju veidošanu un veicināt ķīmijas izmantošanu miermīlīgiem mērķiem;
- q) **atgādinot**, ka efektīvai cīņai pret ķīmisko terorismu ir nepieciešams, lai valstis, kas ir *CWC* puses, stiprinātu leģislatīvo un reglamentējošo sistēmu, attīstītu atbilstīgas novēršanas un reaģēšanas spējas un uzlabotu sadarbību reģionālā un starptautiskā līmenī;
- r) **ierosinot**, ka pārskatīšanas konferencē Tehniskajam sekretariātam lūdz turpināt izstrādāt tādas atbalsta programmas ķīmiskās drošības un ķīmiskā terorisma apkarošanas jomā, kas saistītas ar leģislatīvajiem aktiem un reglamentējošo sistēmu;
- s) **uzturot** Sekretariāta iespējas un spēju veikt nestandarta misijas, jo tās sniedz valstīm, kas ir *CWC* puses, objektīvu un uzticamu informāciju par apgalvojumiem, ka tiek izmantoti ķīmiskie ieroči;
- t) **uzsverot** to, cik svarīgi ir turpināt starptautiskās sadarbības un palīdzības darbības, jo tām ir būtiska nozīme, proti, tās veicina to, ka valstis, kas ir *CWC* puses, pilnībā un efektīvi īsteno konvencijā paredzētās saistības, kā arī nodrošina to, ka konvencija joprojām ir svarīgs starptautiskā ieroču neizplatīšanas un atbrūošanās režīma instruments;
- u) **atgādinot** ES ilglaicīgo apņemšanos atbalstīt valstu, kas ir *CWC* puses, spēju veidošanas centienus, tostarp, izmantojot Āfrikas programmu;
- v) **lūdzot** Tehnisko sekretariātu vēl vairāk uzlabot integrētu pieeju palīdzības un sadarbības programmām, kad vien iespējams, atsakoties no plānošanas uz atsevišķu pantu pamata;
- w) **stiprinot** *OPCW* spēju ātri reaģēt uz palīdzības lūgumu saskaņā ar X pantu.

Par ChemTech centru

- x) **paužot gandarījumu** par to, ka ir atvērts Ķīmijas un tehnoloģiju centrs (*ChemTech* centrs), kas ir organizācijas jaunā pamatiniciatīva un kas mūsdienīgas laboratorijas un pārbaudes darbības apvieno ar starptautisku sadarbību un palīdzību;
- y) **atzīstot**, ka *ChemTech* centram būs būtiska nozīme, lai pievērstos jaunajām zinātnes un tehnoloģiju problēmām;
- z) **veicinot** un atbalstot iespēju apmācīt inspektoros *OPCW ChemTech* centrā;
- aa) **atbalstot** turpmāku palīdzības un aizsardzības programmu izstrādi, pilnībā izmantojot *ChemTech* centra iekārtas un vienlaikus pielietojot augstākās kvalitātes speciālās zināšanas, kuras pieejamas valstīs, kas ir *CWC* puses;
- bb) **mudinot** uzlabot brīvprātīgo ieguldījumu pārvaldības sistēmu, tostarp regulāri izdot sarakstu ar nefinansētām darbībām, kuras varētu izvēlēties potenciālie līdzekļu devēji. Šādā sarakstā jo īpaši būtu jāiekļauj papildu darbības, kuras varētu īstenot *ChemTech* centrā;
- cc) **uzsverot**, ka būtu jā saglabā speciālās zināšanas un spējas apieties ar ķīmiskajiem ieročiem, novecojušiem ķīmiskajiem ieročiem un pamestiem ķīmiskajiem ieročiem un vienlaikus ir jā uztur, jā pilnveido un – pēc attiecīgo valstu, kas ir *CWC* puses, lūguma – jā nodrošina speciālās zināšanas par jūrā nogremdētiem ķīmiskajiem ieročiem, lai atbalstītu brīvprātīgu sadarbību nolūkā novērst apdraudējumu, ko rada jūrā nogremdēti ķīmiskie ieroči, ņemot vērā attiecīgos reģionālos aspektus, un ka *OPCW* ir arī jā turpina pilnveidot speciālās zināšanas, kas nepieciešamas, lai pievērstos izaicinājumiem jaunajā drošības vidē, pilnībā izmantojot *ChemTech* centru.

Par informēšanu, izglītību un ieinteresēto personu sadarbību

- dd) **atzīstot** Konsultatīvās padomes izglītības un informācijas jautājumos speciālās zināšanas un būtisko lomu, kas tai ir, iesakot izglītības un informēšanas pasākumus, lai stiprinātu sadarbību ar attiecīgajām ieinteresētajām personām;

- ee) **maksimāli palielinot** *OPCW* programmu ietekmi, ko var panākt, mudinot valstis izvēlēties kandidātus ar vislielāko potenciālu;
- ff) **lūdzot** Tehniskajam sekretariātam izstrādāt turpmākas pamatnostādnes par visbūtiskākajiem jautājumiem, kā arī izpētīt citus inovatīvus rīkus, ko valstīm, kas ir *CWC* puses, varētu darīt pieejamus tiešsaistē, piemēram, e-mācību kursus;
- gg) **mudinot** valstis, kas ir *CWC* puses, un Tehnisko sekretariātu turpināt informēšanas centienus, tostarp izstrādājot papildu materiālus par citiem izaicinājumiem, ar ko *OPCW* saskaras, piemēram, ķīmisko ieroču izmantošanas atsākšanu;
- hh) **uzsverot**, ka ir svarīgi ar izglītības un informēšanas pasākumiem palielināt izpratni par *CWC* un *OPCW* pamanāmību;
- ii) **aicināt** izstrādāt mazajiem un vidējiem uzņēmumiem vairāk pielāgotas pamatnostādnes, lai tie varētu pildīt savus pienākumus saskaņā ar *CWC*, kā valstu iestādes to apsprieda Dohā 2022. gada oktobrī;
- jj) **atkārtoti uzsverot**, ka ir svarīgi *OPCW* darbā iesaistīt visas attiecīgās ārējās ieinteresētās personas un partnerus, sākot no ķīmiskās rūpniecības līdz akadēmiskajām aprindām, domnīcām, pilsoniskajai sabiedrībai un starptautiskām organizācijām;
- kk) **uzskatot**, ka ir būtiski padziļināt sadarbību ar ķīmijas rūpniecību, attiecīgām starptautiskām un reģionālām organizācijām, kā arī ar ekspertu kopienām. Attiecībā uz XI pantu noderīgas būtu ciešākas attiecības starp *OPCW* un attiecīgajām nozarēm un NVO, kas ļautu savstarpēji mācīties no praktiskajā īstenošanā gūtās pieredzes;
- ll) **pateicoties** Tehniskajam sekretariātam par tā centieniem uzturēt dialogu ar ķīmijas rūpniecību saskaņā ar trešās pārskatīšanas konferences piešķirtajām pilnvarām;

- mm) **atzīmējot** būtisko ieguldījumu, ko pilsoniskā sabiedrība un nevalstiskās organizācijas (NVO) ir devušas, lai atbalstītu kopīgo mērķi – pasauli bez ķīmiskajiem ieročiem. To dalībai ir jābūt iekļaujošai un bez diskriminācijas;
- nn) **mudinot** Pušu konferencē un pārskatīšanas konferencēs organizēt papildu pasākumus ar pilsonisko sabiedrību, NVO un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai tās varētu paust savu viedokli.

Par dzimumu

- oo) **mudinot** *OPCW* augstākā līmeņa vadītājus turpināt darbu, lai Tehniskais sekretariāts būtu dzimumu ziņā vienlīdzīgāks, daudzveidīgāks un iekļaujošāks, kā arī piemērot dzimumvērīgu pieeju visos politikas dokumentos, lēmumos un programmās un darbībās uz vietas organizācijas ietvaros;
- pp) **uzsverot**, ka ir svarīgi ātri īstenot dzimumu līdztiesības un daudzveidības revīzijas ieteikumus, un **mudinot** veikt šādas revīzijas katrā konvencijas pārskatīšanas ciklā. Dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas centienus varētu atbalstīt, uzlabojot institucionālās spējas un speciālās zināšanas par dzimumu līdztiesību, tostarp ar dzimumvērīgu vadību, un stiprinot dzimumu jautājumu kontaktpunktu tīklu.

Par Tehnisko sekretariātu

- qq) **atzinīgi vērtējot** *OPCW* Tehniskā sekretariāta centienus integrētākā veidā risināt ar *CWC* progresu un problēmām saistītos jautājumus, tam strādājot saskaņā ar visiem attiecīgajiem konvencijas noteikumiem;
- rr) **apstiprinot** nepieciešamību pieņemt darbā un noturēt augsti kvalificētus un kompetentus darbiniekus, lai nodrošinātu, ka organizācija aizvien atbilst paredzētajam mērķim un spēj īstenot konvenciju un uzdevumus, ko uzticējušas valstis, kas ir *CWC* puses;

- ss) **ierosinot** grozīt *OPCW* amata termiņa ierobežojuma politiku, lai uzlabotu Tehniskā sekretariāta spēju saglabāt svarīgākās vajadzīgās speciālās zināšanas, ļaujot bijušos darbiniekus atkārtoti – pēc vairāku gadu pārtraukuma – pieņemt darbā uz jaunu 7 gadu pilnvaru laikposmu un ļaujot pagarināt līgumus par ierobežotu skaitu papildu gadu, lai nodrošinātu konkrēta uzdevuma sekmīgu turpināšanu vai tā pabeigšanu;
- tt) **aicinot** ģenerāldirektoru izpētīt iespēju *OPCW* pievienoties ANO Pensiju fondam, kas būtu papildu veids, kā palielināt *OPCW* kā darba devēja konkurētspēju;
- uu) **aicinot** turpināt centienus stiprināt personāla mācību un zināšanu pārvaldību, lai mazinātu rotācijas ietekmi.

Citi pasākumi

- vv) **atzinīgi vērtējot** tematisko pieeju un saturīgās diskusijas, ko rīkoja Igaunijas vēstnieka Lauri Kūsinga vadītā atklātā sastāva darba grupa par konvencijas turpmākajām prioritātēm un izaicinājumiem, kā arī rūpīgu novērtējumu par tās īstenošanu pēdējo piecu gadu laikā;
- ww) **paužot gandarījumu** par progresu, kas kopš ceturrtās pārskatīšanas konferences ir panākts VII, X un XI panta īstenošanā un vienlaikus atzīstot, ka ir jāpieliek lielākas pūles, lai nodrošinātu visu konvencijas noteikumu pilnīgu īstenošanu;
- xx) **atzinīgi vērtējot** Zinātniskās konsultatīvās padomes (*SAB*) lomu un speciālās zināšanas, tai konsultējot ģenerāldirektoru un valstis, kas ir *CWC* puses, par jautājumiem, kas saistīti ar zinātni un tehnoloģijām, tostarp tās visaptverošo ieguldījumu piektajā pārskatīšanas konferencē;
- yy) **ierosinot** Izpildpadomei pienācīgi ņemt vērā *SAB* ziņojumus un padziļināti tos apspriest.

31. Padome atbalsta šādas darbības, kas Eiropas Savienībai jāveic attiecībā uz iepriekš minētajiem mērķiem, tostarp attiecīgā gadījumā ar informatīviem demaršiem pirms piektās pārskatīšanas konferences un tās laikā:

- i. mudināt valstis, kas ir *CWC* puses, atbalstīt efektīvu un pilnīgu *CWC* darbības pārskatīšanu un piedalīties tajā un šajā kontekstā atgādināt to apņemšanos sakarā ar fundamentālo globālo normu, kas vērsta pret ķīmisko ieroču izmantošanu;
- ii. veicināt efektīvu un pilnīgu *CWC* valsts līmeņa īstenošanu valstīs, kas ir *CWC* puses, saskaņā ar VII pantu;
- iii. veicināt universālu pievienošanos *CWC*;
- iv. veicināt ES priekšlikumus, par kuriem panākta vienošanās un kuru mērķis ir vēl vairāk nostiprināt *CWC*;
- v. veicināt tādas ilglaicīgas un būtiskas ES darbības pamanāmību, kas vērsta uz *CWC* atbalstu;
- vi. vajadzības gadījumā izdot paziņojumus un darba dokumentus to valstu ievērībai, kas ir *CWC* puses;
- vii. atbalstīt pēc iespējas plašāku dalību sagatavošanas darbos un starptautisko organizāciju, ķīmiskās rūpniecības, akadēmisko aprindu, kā arī pilsoniskās sabiedrības un nevalstisko organizāciju pārstāvju piedalīšanos.

ES rīcība *CWC* un *OPCW* atbalstam 2004.–2023. gadā

Padome 2004. gada 22. novembrī pieņēma pirmo Vienoto rīcību 2004/797/KĀDP par atbalstu *OPCW* darbībām, īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai. Minētajai vienotajai rīcībai sekoja Padomes Vienotā rīcība 2005/913/KĀDP, kas pieņemta 2005. gada 12. decembrī; Padomes Vienotā rīcība 2007/185/KĀDP, pieņemta 2007. gada 19. martā; Padomes Lēmums 2009/569/KĀDP, pieņemts 2009. gada 27. jūlijā; Padomes Lēmums 2012/166/KĀDP, pieņemts 2012. gada 23. martā; Padomes Lēmums 2013/726/KĀDP, pieņemts 2013. gada 9. decembrī; Padomes Lēmums 2014/906/KĀDP (2014. gada 16. decembris), ar ko groza Lēmumu 2013/726/KĀDP par atbalstu ANO DP Rezolūcijai 2118 (2013) un *OPCW* Izpildpadomes Lēmumam EC-M-33/Dec 1; Padomes Lēmums 2015/259/KĀDP, pieņemts 2015. gada 17. februārī; Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/2215 par atbalstu ANO DP Rezolūcijai 2235 (2015), pieņemts 2015. gada 30. novembrī;

Padomes Lēmums (KĀDP) 2017/1252 (2017. gada 11. jūlijs), ar ko atbalsta ķīmiskā drošuma un drošības pastiprināšanu Ukrainā atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas 1540 (2004) par masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu neizplatīšanu īstenošanai; Padomes Lēmums 2017/2302/KĀDP par atbalstu *OPCW* darbībām, ar ko sniedz palīdzību attīrīšanas darbos bijušajā ķīmisko ieroču glabāšanas vietā Lībijā, pieņemts 2017. gada 12. decembrī; Padomes Lēmums (KĀDP) 2017/2303 par atbalstu tam, lai turpinātu īstenot ANO Drošības padomes Rezolūciju 2118 (2013), pieņemts 2017. gada 12. decembrī.

Kopš ceturtais pārskatīšanas konferences, kas notika 2018. gadā, Padome ir arī pieņēmusi šādus lēmumus par atbalstu *CWC* un *OPCW*. Padomes Lēmums (KĀDP) 2018/294 (2018. gada 26. februāris), ar ko groza Lēmumu (KĀDP) 2015/259 par atbalstu *OPCW* darbībām; Padomes Lēmums (KĀDP) 2018/1943 (2018. gada 10. decembris), ar ko bez papildizmaksām pagarina Padomes lēmuma termiņu, atbalstot to, ka tiek turpināts īstenot ANO Drošības padomes Rezolūciju 2118 (2013) un *OPCW* Izpildpadomes lēmumu EC-M-33/DEC.1 par Sīrijas ķīmisko ieroču iznīcināšanu; Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/538 (2019. gada 1. aprīlis) par atbalstu *OPCW* darbībām; Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/1092 (2019. gada 26. jūnijs), ar kuru groza Lēmumu (KĀDP) 2017/2302 par atbalstu *OPCW* darbībām, ar ko sniedz palīdzību attīrīšanas darbos bijušajā ķīmisko ieroču glabāšanas vietā Lībijā; Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/2112 (2019. gada 9. decembris), ar ko groza Lēmumu (KĀDP) 2017/2303 par atbalstu tam, lai turpinātu īstenot ANO Drošības padomes Rezolūciju 2118 (2013) un *OPCW* Izpildpadomes lēmumu EC-M-33/DEC.1 par Sīrijas ķīmisko ieroču iznīcināšanu; Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/1026 (2021. gada 21. jūnijs), ar ko atbalsta *OPCW* Kiberdrošības un noturības un informācijas aizsardzības programmu; Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/2073 (2021. gada 25. novembris), ar ko atbalsta *OPCW* operatīvās efektivitātes uzlabošanu, kuru panāk, izmantojot satelītattēlus; un Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/573 (2022. gada 7. aprīlis), ar ko groza Lēmumu (KĀDP) 2019/538 par atbalstu *OPCW* darbībām.